

Lastnik in izdajatelj: Okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi Krško — Izhaja vsako soboto — Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — Naslov uredništva in uprave: Posavski tednik Videm-Krško 1 — Telefon uredništva in uprave Krško 17 — Tekoči račun pri Narodni banki, podružnica Krško št. 615-T-145 — Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din — Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru

POSAVSKI tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI OKRAJA KRŠKO

O davkih, katastru in še kaj

Kako je z letošnjo odmero davkov po katastru? — Nad 2000 sklepov o prenosu v zemljiški knjigi še ni izvedenih — Na kaj naši kmetje radi pozabljajo? — Napake pri odmeri davkov bomo popravili

Te dni imajo občinski tajniki polne roke dela. Odgovarjati morajo številnim državljanom, ki so dobili davčno odmero po katastrskem dohodku in ki je prenekateri davkoplačevalca razburila. Ob uradnih dneh je v pisarnah okrajnega odbora v Krškem naval, da ljudje komaj zmagujejo delo. To, za kar se marsikateri kmet v prejšnjih letih ni zmenil, naj bi se zdaj na katastru uredilo v pol ure. Vendar, tako hitro stvar spet ne gre. Poglejmo, kako je z letošnjo davčno odmero za kmeta in kaj je s katastrom.

„Dajte nam davke po katastru!“

Desetletna borba kmetov za obdavičev zemlje po katastrskem dohodku je zaključena. Ali se še spominjate, da ni bilo sestanka ali zborovanja, na katerem so gospodarskih vprašanih ljudi ne bi govorili o katastru in prednostih obdavičev po njegovem čistem donosu?

7 dni po svetu

Z velikim zanimanjem in hkrati s skrbjo je svetovna javnost pričakovala zasedanje francoskega parlamenta, na katerem so razpravljali o ratifikaciji pogodbe o evropski obrambni skupnosti. Skupščina je z odobritvijo resolucije poslance Aumerana s 319 proti 204 glasovom zavrnila razpravo za EOS. S tem ukrepom je francoski parlament dejansko zavrnil 1. pariške pogodbe o ustanovitvi evropske obrambne skupnosti, 2. bonnske pogodbe ne sporazume, ki vračajo Nemčiji njeno suverenost razen na vojaškem področju, 3. dodatne protokole k pariški pogodbi in 4. pogodbe med Veliko Britanijo in šestimi državami EOS. Izid razprave o tem delikatnem problemu je seveda razburil duhove v Evropi in v Ameriki. V Londonu so sporočili, da bo britanska vlada po tem neuspehu predložila sestaneke 8 držav, na katerem bi poleg držav-podpisnic sodelovali še predstavniki Velike Britanije in ZDA. Kot vse kaže, bodo britanski predstavniki predložili, naj se Nemčija sprejme v Atlantski pakt. V Bonnu so bili zelo razočarani, medtem ko v Vzhodni Nemčiji svojega veselja niso mogli skriti.

Predsednik egiptovske vlade Naser je preosnoval svojo vlado in na ta način izgladil nesoglasja med vlado in revolucionarnim svetom. Tako je brata dosedanjega ministra za nacionalno orientacijo majorja Salaha Salema postavil za namestnika predsednika vlade. Z imenovanjem stalnega tajnika islamskega kongresa podpolkovnika Sadateja za ministra brez listnice je Naser pripravil teren za bližnje razgovore egiptovske vlade z islamskimi državami.

V ponedeljek se bodo na Filipinih sestali predstavniki ZDA, Velike Britanije, Francije, Avstralije, Nove Zelandije, Filipinov, Šlama in Pakistana. Razpravljali bodo o ustanovitvi pakta za obrambo jugovzhodne Azije (SEATO), ki bo poleg večjih obveznosti za sodelujoče države vseboval tudi gospodarske klavzule. Indijska vlada je odločno zavrnila sodelovanje na konferenci z motivacijo, da predsednik nevtralnimi komisiji za premirje v Indokini. Siamski predstavniki želijo, da bi bil SEATO čim bolj podoben organizaciji Atlantskega pakta, čeprav ne bo vseboval vseh določb, ki jih zasledimo v pogodbi o Atlantskem paktu. Pakistanska vlada se bo konferenčne steer udeležila, vendar je preko uradnih predstavnikov napovedala rezervirano stališče.

»Zemljo dajte v razrede, pa bo vse v redu!« so zahtevali posestniki in dokazovali, da bodo davki potem pravilni. Da prejšnji način obdavičevanja ni dvigal volje kmetov za večjo storilnost, je prav dobro vedela tudi ljudska oblast. Vendar pa se na izza časov stare Avstro-Ogrske neurejeni kataster nismo mogli nasloniti. Nikakor ni bilo doslej mogoče odmerjati davkov po katastru, ki ni bil urejen niti v stari Jugoslaviji, niti nismo mogli v povojnih letih takole urediti vseh številnih sprememb, ki jih prav v lastništvu zemlje nikakor ni bilo malo. Pomislimo samo na bridko dejstvo, da je okupator prav v našem okraju hotel enkrat za vselej zbrisati z zemlje Slovence. Preoral je številne stare meje, ustvarjal nove umetne površine, uničeval stari kataster in njegove podatke ter hotel s Kočevarji ustvariti nekakšna velepovestva pruskih junckerjev.

Po osvoboditvi je agrarna reforma vnesla precejšnje spremembe v lastništvo zemlje. Se zame je marsikdo odprodal parcelo ali jo kupil, ne da bi v zemljiški knjigi izvedel vpis sprememb. Take kupčije so bile zlasti pogoste v času, ko je veljala prepoved o trgovanju z zemljo. Zaradi nezakonitega poslovanja posameznikov naj bi bila ob odmeri letošnjih davkov po mnenju takih kmetov kriva ljudska oblast. Potrebna je odkrita, jasna beseda: nešteto krat smo ponovili, da je kataster neurejen in da bo odmera davkov po njegovem dohodku

pravična šele takrat, ko bodo vpisane vse spremembe.

Ne pozabimo, da klasifikacija zemljišč marsikje več ne držijo. Redki so primeri, da je kmet prijavil spremembo parcele, ki jo je zboljšal; vsak pa je pohitel s prijavo, da je zemlja iz tega ali onega vzroka dosti slabša od predvojnega in podobno. To vse in pa pomanjkanje strokovnega kadra, ki v teh kratkih letih ni mogel narediti čudeža tam, kjer sta to važno delo odlagali stara Avstrija in nekdanja Jugoslavija, je vzrok, da s katastrom, kakršen je danes, ne moremo biti zadovoljni.

Zelji kmetov pa je ljudska oblast kljub temu ugodila. Vrsto let že popravlja in ureja kataster, ki je ob letošnji odmeri davkov pokazal za krški okraj, da davki tudi prej niso bili prenapeti. Za celotno področje našega okraja daje izračun po katastru 191 milijonov dinarjev davkov, lani n. pr. pa je znašal davčni predpis kmečke dohodnine 170 milijonov dinarjev. Tako gledan, nam kataster za področje okraja daje kolikor toliko zdravo osnovo za obdavičev. Da pa so pri posameznikih nastale ob odmeri večje ali manjše napake, bo zaradi prej navedenega vsakomur razumljivo.

Kako je z letošnjo odmero davkov?

Dejali smo že, da je zemljiški davek letos predpisan na osnovi katastrskega dohodka. Leta je izračunan na starem čiš-

stem donosu, pri čemer so uporabili za vso državo enotno določene količnike. Takšen izračun seveda ni mogel zadovoljiti v celoti niti kmetov niti okrajnih uprav za dohodke. Odnos v dohodku med višjimi in nižjimi bonitetnimi razredi (klasami) zemljišč je marsikje nesorazmeren, saj dosega n. pr. pri njih razmerje 1:14. Hektar najboljših njiv v I. razredu ne more dati 14-krat večjega dohodka od enega hektara njiv v 7. ali 8. razredu. V katastru niso vpisane spremembe kultur, nastale v zadnjih desetletjih, marsikje pa letos februarja objavljene spremembe niso preverjene. Poleg tega je na katastru 2000 sklepov o prenosu v zemljiški knjigi, ki niso izvedeni, kar občutno vpliva na nesorazmerja v opravljeni odmeri davkov.

Zaradi vsega tega je odmera letos takšna, da ima približno 75 odstotkov vseh davčnih zavezancev v okraju predpisane primerne davke, ki odgovarjajo povprečni obdavičtvi prejšnjih let. Precej je primerov, v katerih imajo kmetje od 50 do 300 odstotkov višje davke kot v preteklih letih, okoli 2000 pa je v okraju kmetov, ki jim je kataster pokazal od 30 do 400 odstotkov nižje davke.

Mnogi, ki se zaradi davkov pritožujejo, ne vedo, da je izhodišče za letošnjo odmero zemljiško-knjižna stanja, kar pomeni: davek je dolžan plačati tisti, ki je zemljiško-knjižni lastnik zemlje. Zavezanci, ki teh (Nadaljevanje na 2. strani)

XIV. divizion na svojem pohodu na Štajersko (v sredini pesnik Kajuh)

Pozdrav visokemu gostu!

Veličastni sprejem, s katerim so jugoslovanski narodi pozdravili predsednika zavezniške republike Turčije DZELALAH

In so trdno odločene ohraniti svetovni mir. Pozdravljamo modrega, predsednika prijateljske in zavezniške države!

Ponosni smo na tovariša Tita in naše vodstvo, ki z modro politiko utrjuje zaveznišvo nove Jugoslavije z balkanskimi sosedi in daje zgled pravičnega sodelovanja med narodi. Naj se prijateljski stiki med Turčijo in Jugoslavijo še okrepijo in poglobijo naše harmonično sodelovanje!

Reorganizacija v gostinstvu

Gospodarski svet okraja Krško je razpravljal o reorganizaciji v gostinski mreži in sklenil, da bodo lahko še dalje obratovali privatni gostinski obrati v Krškem, Brežicah, Sevnici in vseh ostalih podeželskih krajih, čeprav je bil že enkrat sklenil, da bodo privatne gostilne v mestih ukinili. Privatni gostinski obrati bodo lahko poslovali, ne bodo pa smeli zaposlovati tuje delovne sile, razen v izjemnih primerih (sejmi, prazniki itd.), ki jih bo dovolil okrajni ljudski odbor. Gospodarski svet je prav tako sklenil, da ne bo izdajal novih dovoljenj za privatne gostilne v mestih. -nc

35 let gasilske godbe v Krškem

Za v soboto in nedeljo pripravila Protovoljno gasilsko društvo Krško lepo proslavo v spomin na 35-letnico ustanovitve gasilske godbe v Krškem. Godbo vodi poštvovalni kapelnik tov. Stane Zabkar. V soboto bodo privedli samostojen koncert v nedeljo pa večjo proslavo.

pooblasti Franc Arh. V Starem gradu in na Pijavskem bodo po možnosti postavili nove cestne svetilke.

Sklep Gospodarskega sveta LO MO, da razpiše natečaj za izdelavo idejnega projekta za novo stanovanjsko hišo z desetimi stanovanji in samskimi sobami, so odborniki potrdili.

BAYARJA je izraz naših globokih čustev do prijateljske zavezniške države in modrega predsednika turške republike. Nedavna sklenitev trojne zveze med njegovo in našo državo in našo skupno sosedo in prijateljico Grčijo bo z osebnim obiskom in novimi prijateljskimi stiki še bolj okrepila in poglobila turško-jugoslovansko in trojno prijateljstvo na Balkanu. Utrjena varnost treh balkanskih držav, ki je bila pred očmi vsega sveta na tako sijajen način manifestirana na Bledu, bo z razgovori visokega gosta in naših predstavnikov še bolj poglobljena. Balkan že dolgo ni več »sod smodnika«, temveč svetel primer iskrenega sodelovanja držav z različno notranjo ureditvijo, ki pa se med seboj spoštujejo.

Še 14 dni do OSTROŽNEM srečanja na

Bolj ko se bliža veliki dan STAJERSKE, narašča število prijav v posameznih krajih. Na Ostrožnem pri Celju so v teku zadnje priprave, da bo ta veličastni praznik vsestransko uspel. Poglejmo delavnost organizacij v našem okraju in število prijav po stanju 2. sept. 1954: Iz Artič je šlo na Ostrožno 266 ljudi, iz Brežic 981, iz Čateca 225, iz Velike Doline 95 in iz Cerklj 768. Leskovec je prijavil doslej 431 udeležencev. Videm-Krško 741, Bučka 100, Studence 130, Veliki Trn 100, Sevnica 600, Zabukovje 217, Boštanj 114, Kemelj 270, Tržišče 140, Raka 60, Blanca 205, Brestanica 350, Senovo 1024, Podsreda 200, Bistrica 300, Biželsko 400, Pišcece 205, Dobova 600, Kostanjevica 132 in Podbočje 63.

V nekaterih krajih organizacije vse do zadnjega še vedno niso dovolj seznanile ljudi s pomenom proslave na Ostrožnem. Odbor SZDL v Kostanjevici prav gotovo ni storil vsega, kar bi lahko, saj na primer v Orehovu, na Vodenicah, Ostrcu in Dobu do 1. septembra niso imeli še nobene prijave! Predsednik odbora SZDL v Prekopi pravi,

da bo šel na Ostrožno, če bo predstavljena »kvaternica«. Ni čudno, da je na Prekopi edini prijaviteljenec samo predsednik SZDL. K sreči pa je takih mlacnežev prav malo. Še je čas, da odbori SZDL popravijo v nekaterih krajih zamujeno in dvignejo število udeležencev!

PARTIZANSKE PATRULJE
11. septembra bo krenila na pot patrolja borcev in oficirjev bivšega Kozjanskega odreda. Vodil jo bo Janez Janežič, z njim pa bo šlo 19 tovarišev. Obiskali bodo Sromlje, Pilštajn, Planino, Kostrivnico, Senovo, Jurklošter, Svetino in prišli 18. septembra v Celje. Iz Velike Doline in Kostanjevice bosta šli na pot do Krškega patrolji članov ZB, ki bosta 19. septembra raportirali v Celju generalnemu polkovniku Dušanu Kvedru, nekdanjemu komandantu Brežiške čete.

VAŽNA OBVESTILA UDELEŽENCEM

Kakor smo obveščeni, bivši interniranci, izseljenci in otroci padlih borcev na Ostrožnem ne bodo sestavljali posebnih formacij. Vsi borci-Stajerci, ki so

se borili v drugih enotah izven Stajerske in so doma iz krškega okraja, se bodo na Ostrožnem zbrali v posebni svoji enoti.

Opozarjamo vse udeležence, da bodo vozili vlaki v Celje že v soboto popoldne in ponoči. V nedeljo bo mogoče samo še prevoz z avtomobili. Oglejte si razpored odhoda vlakov, ki bo izšel prihodnji teden v dnevnem časopisju!

Vsi borci in aktivisti naj poskrbe za tak odhod, da bodo na Ostrožnem že v soboto do 15. ure.

S seje ljudskega odbora mestne občine Videm-Krško

27. avgusta so odborniki LO MO Videm-Krško na 18. redni seji razpravljali o vrsti komunalnih in ostalih vprašanj. Predsednik Jože Kukovič je poročal o izvrševanju sklepov zadnje seje, naker so odborniki potrdili sklepe dveh sej Sveta za gospodarstvo in Sveta za komunalo in urbanizem, ki sta bili med tem časom.

Ker je OLO Krško dodelil za popravila po poplavi poškodovanih poti 1.500.000 din, je odbor po daljši in temeljiti razpravi sklenil, da bodo s tem denarjem popravili sledeča pota: Videm-Sremič, Videm-Bučarca, Zdolska cesta—Kremen—Bučarca Ponička, Zdolska cesta—Anovec—Ravne, Zdole—Ravne, Stari grad—Marof in Stari grad—Libna, Potoško pot, Zdole—Novi kamnolom Stara vas—Libna, pot na Trško goro (310.000 din) in pot na Goro (230.000), za Pijavsko—Strmo Rebno pa je določil znesek 45.000 din. Za nadzor nad izvršitvijo dej so bili zadolženi posamezni odborniki.

Med sklepi, ki jih je LO MO sprejel na tej seji, je tudi odlok o posesti psov, odlok o opustitvi starega pokopališča za samostan in sklep o zgraditvi javnega stranišča med stavbo Mestne restavracije in hišo Franca Jurčeca.

Na seji je bil sprejet sklep, da se za blagajnika LO MO namesti

V Brežicah razpravljajo že o delih v letu 1955

Svet za urbanizem in gradnje je na zadnji seji obširno obravnaval gradbeni načrt za 1955. Gre za naslednja važnejša dela: ureditev pločnikov na cesti Bratov Milavcev, odstranitev starih kostanjev pred gimnazijo in Prosvetnim domom, ureditev ceste in pločnikom na istem mestu zasutje obcestnih jarkov, ureditev javnega stranišča v kleti nasproti pošte in nabavo načrtov za postavitev 2. nadstropja hiše na sedežu LOMO.

V načrtu je nadalje zidava nove stanovanjske občinske hiše v Vodnikovih ulici, postavitev nove klavnice, dograditev Biželske ceste ki bo vezala novi del Brežic s starim mestom in bo imela pri vodovodnem stolpu nadvoz dokončna ureditev osmih novih cest in ulic v novem delu mesta in postavitev tržnice. Urediti bo treba sejmišča premetitij občinsko tehtnico s ce-

ste Prvih borcev na sejmišče, gre za ureditev dvorišča in okolice grajskega poslopja, razširjenje razsadnika na pokopališču, namestitve ograje v glavnem parku in asanacija tamošnjega vodnjaka, ter kanala. Razširjeno bo vodovodno omrežje in izpopolnjena kanalizacija. Urediti bo treba zavarovanje pred nevarnostjo plazov med mestom in vrbrino, geološki studij Hraščince zaradi dreznave in odтока talne vode, postavitev remize in skladišča ob mrtvašnici itd.

Posebna komisija (Kolenc, ing. Mišič, Toplišek, Sambarek) bo podrobno sklepala o tem načrtu.

Vremenska napoved

Padavine pričakujemo 5. in 10. septembra. V ostalem bo prevladovalo lepo vreme.

Prva naloga: pomoč za gradnjo stanovanj

Upravni odbor podružnice Narodne banke na prvi seji

V okviru novega gospodarskega sistema je izšla tudi Uredba o bankah in hranilnicah, ki predvideva da je organ podružnice Narodne banke upravni odbor in direktor podružnice. Upravni odbor sklepa o načelnih in drugih vprašanjih z delovnega področja podružnice in nadzoruje delo podružnice.

Cetudi statut v podružnicah še ni sprejet, je vendarle že dovolj dela, ki upravičuje obstoj upravnega odbora. Prepričajmo se o tem iz si oglejmo potek njegove prve seje, ki je bila dne 27. avgusta 1954 pri podružnici Narodne banke Krško.

Na seji se je upravni odbor seznanil z notranjo organizacijo podružnice, pregledal način odobravanja vseh vrst kratkoročnih in dolgoročnih kreditov ter delo družbene evidence v banki.

Največ je zatek upravni odbor razpravljal o gradnji stanovanjskih hiš, ki je trenutno najvažnejša naloga. Po zbranih podatkih banke se je iz območja našega okraja prijavilo 122 prosilcev za gradnjo stanovanjskih hiš za letošnje leto, v skupnem znesku 53.000.000 din.

Razen tega je še 20 prosilcev, ki so za gradnjo začeli leta 1953 in imajo hiše tik pred dograditvijo, potrebujejo pa letos še šest milijonov dinarjev kredita.

Ugotovljeno je, da izmed 122 prosilcev za novogradnjo izpolnjuje pogoje za odobritev kredita 38 interesentov, ki potrebujejo 18.000.000 din. Letos bi torej potrebovali za te kredite 24 milijonov dinarjev.

Na območju našega okraja imajo banke 14 milijonov dinarjev sredstev, primanjkuje pa torej še 10 milijonov dinarjev.

Na zadnji seji je OLO Krško sprejel v celoti predlog poročila, ki ga je podal predsednik Gospodarskega sveta Stane Nuncič za prvo polletje. OLO je sklenil, da med drugim pomaga

men nalog, ki jih bo reševal upravni odbor podružnic Narodne banke, bo obsežen in važen za celotni razvoj gospodarstva v okraju. To je med drugim potrdila že prva odobrova seja.

Kredit tudi gradnji stanovanjskih hiš. Upravni odbor banke pa predlaga vsem državnim gospodarskim podjetjem, da tudi ona svoja prosta sredstva vložijo za gradnjo hiš, in sicer preko kreditnega sklada, OLO. Na ta način bodo v prvi vrsti pomagala članom lastnega kolektiva. Kolikor bodo podjetja več prispevala, bomo že v letošnjem letu ugodili vsem prosilcem, ki so izpolnili pogoje.

Upravni odbor je z gospodarskega stališča ocenil, da je izgradnja stanovanjskih hiš po zasebni iniciativi najcenejša. Na ta način bomo najprej zmanjšali stanovanjsko krizo. Če upoštevamo, da mora prosilec, ki gradi stanovanjsko hišo, vložiti najmanj polovico lastnih sredstev ter da dobi v najboljšem primeru 800.000 din kredita, pomeni to, da smo s tem posojilom pridobili eno stanovanje. V primerjavi s stroški, ki jih imamo pri gradnji stanovanjskih hiš s strani socialističnega sektorja, ko nas stane eno stanovanje dva do tri milijone, je ta ugotovitev ovoj potrdjena. Razen tega smo v prvem primeru denar za gradnjo samo posodili, ki se nam v določeni dobi v celoti povrne.

Kredite bodo dodeljevale podružnice Narodne banke, upravni odbor pa bo točno zasledoval upravičenost kreditiranja.

Kot je znano, obstajajo na območju našega okraja tri podružnice NB: v Krškem, Brežicah in Sevnici. Za vse podružnice imamo samo en upravni odbor enajstih članov, katere je imenoval OLO z območja vseh podružnic. Iz bank so člani odbora samo direktorji kot člani po svojem položaju.

Pravilna se nam zdi ugotovitev, ki jo je izrekal na seji tov. Nuncič, predsednik upravnega odbora banke: »To je drugi okrajni Gospodarski svet.« Po-

men nalog, ki jih bo reševal upravni odbor podružnic Narodne banke, bo obsežen in važen za celotni razvoj gospodarstva v okraju. To je med drugim potrdila že prva odobrova seja.

Važno za upravičence otroških dodatkov

Zvezni izvršni svet je izdal Odlok o potrditvi o premoženjskem stanju upravičencev do otroškega dodatka (Uradni list FLRJ št. 29/54). Po tem odloku so vsi upravičenci do stalnih dodatkov za otroke, ki prejemaajo zaradi dohodnine od kmetijskega posestva znižane dodatke, dolžni predložiti do 1. oktobra 1954 pristojnim okrajnim zavodom za socialno zavarovanje potrdila o dohodnini od kmetijskega posestva za leto 1954 ter še nekatere druge podatke.

Obrazce potrdil bodo od začetka septembra 1954 prodajale občine in Uprave za dohodke na okrajnih ljudskih odborih. Obrazce potrdil mora predložiti najprej v potrditve občinskemu ljudskemu odboru, nato pa upravi za dohodke pri Okrajnem ljudskem odboru. Če ima upravičenec obdavčene dohodke v več krajih, je treba predložiti potrdila o dohodkih in davku iz vseh teh krajev.

Za zaposlene upravičence oskrbijo potrdila v prvi vrsti delodajalci kolektivno. Upravi-

Poziv dijakom v Brežicah, Krškem in Senovem!

Ravnateljstvo popolne gimnazije v Brežicah in ravnateljstvo nižje gimnazije v Krškem in na Senovem pozivajo vse dijake, ki stanujejo v Brežicah, Krškem in Senovem, da se v torek, dne 7. septembra 1954, zberejo ob pol 14. uri pred svojimi šolami. Za ostale dijake, ki stanujejo drugje, udeležba ni obvezna.

Ravnateljstva gimnazij v Brežicah, Krškem in Senovem.

Kredit za dograditev stanovanjskih hiš

Znano nam je, da imajo uslužbenci in delavci letos prav ugodne pogoje za dograditev stanovanjskih hiš. Z nižjim navodilom se lahko koristijo tudi tisti interesenti, ki se pripravljajo za gradnjo hiš v prihodnjem letu, ker verjetno ne bo večjih sprememb.

Kako bodo banke odobravalе posojila?

Najprej bodo odobrila posojila tistim prosilcem, ki imajo hiše v zaključni fazi dograditve, dalje tistim, ki so se že zasilno vselili, nimaajo pa še notranjih stanovanjskih prostorov v celoti dovršenih, in tistim, ki imajo stanovanjske hiše znotraj že dovršene in so se že vselili, morajo pa še poravnati najne manjše račune. Vsem navedenim prosilcem bo posojilo odobreno, četudi jim je banka svoj čas že podelila dolgoročno posojilo. Za dodatna dolgoročna posojila bodo morali prosilci predložiti predračune, iz katerih bo razvidno, v katere namene je posojilo še potrebno. Upravičenost teh potreb bodo banke preverjale z ogledi na mestu gradnje. Dodatna posojila ne smejo presegati določen okvir 800.000 din skupno odobrenega kredita.

Novim prosilcem bodo banke odobrile posojila, če so z lastnimi sredstvi zgradili polovico, ali pa imajo na gradbišču toliko gradbenega materiala, da predstavlja polovično vrednost celotnih gradbenih stroškov. Posojila bodo odobrena v celotnem znesku predračuna, s katerim bo morala biti stanovanjska hiša popolnoma dograjena. Pred odobritvijo posojila pa bodo banke ugotovljale upravičenost prosilca na mestu gradnje.

Poleg teh pogojev morajo prosilci predložiti banki sledečo dokumentacijo:

1. Prošnjo za dolgoročno posojilo na posebnem obrazcu.

2. Načrt stanovanjske hiše, potrjen od OLO.
3. Predračun stroškov, sestavljen od projektanta in potrjen od OLO za celotno vrednost stanovanjske hiše.
4. Predračun investitorja ali izvajalca dovršitvenih del za material in dela, ki jih želi plačati iz posojila. Predračun mora vsebovati material po vrsti in količini ter stroške za dela, katere namerava poravnati s kreditom. Ta predračun podpisuje investitor sam.
5. Gradbeno dovoljenje.
6. Zemljiškoknjižni izpisek — dokaz lastništva parcele, kjer se gradi hiša.
7. Potrdilo o višini mesečne plače.
8. Potrdilo o davčni in taksni oprostitvi.
9. Izjavo o administrativni prepovedi na plačo.

Predračun projektanta je sestavni del glavnega projekta, kar pomeni, da bi ga prosilci morali predložiti OLO skupaj s prošnjo za gradbeno dovoljenje. Ta predračun mora vsebovati celotno vrednost stavbe po današnjih cenah, t. j. tudi tisti material in dela, ki ga vložijo investitor sam, da se tako lahko ugotovi dejanska vrednost stavbe. Predračun mora biti sestavljen in podpisan od gradbenega strokovnjaka. Prosilci, ki tega predračuna nimaajo potrjenega od OLO, ali pa imajo starega, ki ne odgovarja sedanjim cenam naj takoj poskrbe za sestavo novega in ga naj s posebno prošnjo predlože OLO v potrditve.

Brez predložitve omenjene dokumentacije banke ne bodo mogle odobriti posojila. Ker so letos ta sredstva dana na razpolago zelo pozno, je potrebno s predložitvijo vseh zahtevanih dokumentov pohiteti, da bi lahko banke kredite čimprej odobrile. Ivan Glogovšek

Izlet gasilcev na Rab

Precej časa smo se pripravljali in dogovarjali, da tudi mi, gasilci krškega okraja, obiščemo grobove prvih žrtv fašističnega terorja na Rabu.

Pretekli teden se nas je zbralo kar lepo število. Uredili smo vse potrebno in se v najlepšem razpoloženju odpeljali na Rab. Ker nismo dobili takoj stanovanja za vse našo skupino v hotelih, smo se zadovoljili s prenočitvijo pod šotori, ki so bili prav dobro

opremljeni in smo se v njih odlično počutili ves čas našega bivanja.

Drugi dan po našem prihodu smo si ogledali razpadajoče tabornišče, ki so ga ustanovili fašisti. Na tisoče nedolžnih ljudi je moralo žrtvovati svoja življenja vso našo skupino v hotelih, smo vzorno urejeno pokopališče, se oddolžili žrtvam z enominutnim molkom, na njihov skupni spomenik pa smo položili šopek cvetja.

Dnevi našega bivanja na Rabu nam bodo ostali v najlepšem spominu.

L. K.

Prigode ruskega spomenika v Berlinu

V zapadnem delu Berlina, ki je pod Amerikanci, so bili Rusi postavili spomenik — težki sovjetski tank znani »T 34«, in ga postavili na podstavku, da bo

spominjal na prihod Rdeče armade v Berlin.

Kasneje je področje, kjer je spomenik, pripadlo Amerikancem. Nasprotniki Sovjetov so na tem spomeniku dajali duška svoji jezi. Onečevali so ga, pisali po njem razne sramotilne napise in podobno. Sovjetske oblasti so trikrat zahtevale od Amerikancev, da spomenik zaščitijo. Amerikanci so jim ustreli, spomenik so ogradili z žico, da je bil kakor v velikanski kletki, pa tudi to ni pomagalo. Nedavno je bil na ta spomenik položen venec v počastitev 21 sovjetskih vojakov, ki so bili postreljeni lani, ker niso hoteli streljati v nemške državljane v času velikih demonstracij v sovjetskem sektorju Berlina. To je bilo sovjetskim oblastem le preveč Zapršili so Amerikance, da jim dovolijo spomenik kratkoma odpeljati na Vzhod. Amerikanci so jim dovoljenje seveda takoj dali.

Če umre milijonar brez oporoke

Leta 1930 je umrla v Ameriki vdova Henrietta Garrett, ki je zapustila premoženje vredno 17 milijonov dolarjev pa nobene oporoke. Njen mož je imel tovarno tobaka za njuhanje.

Po njeni smrti so se oglašili dediči iz vseh delov sveta. V kratkem času se jih je prijavilo iz Amerike in 25 zunanjih držav nič manj kot 25.800! Sodnik v Philadelphiji, ki je obravnaval to zapuščinsko zadevo, je v dvanajsetih letih tako razredil vrste dedičev, da jih je ostalo le še 350. Končno je dognal, da je Garrett zapustila tri bratrance in da imajo njihovi potomci delno pravico. Sodnik Charles Klein bi kmalu sam umrl pri tem zapuščinskem postopku. Na svoji pisalni mizi je imej stalno pripravljeno pištolo, za slučaj, če bi se javil kak nov dedič in se morda hotel maščevati, ker je zanikal njegove zahteve.

SPOMINI

Grega je spoznal mično vdovo in jo uprašal:

»Tako me spominjate na mojo pokojno ženo. Ali bi hoteli postati moja druga žena?«

»Ne, preveč me spominjate na mojega prvega moža.«

VOZEL

»Zaka? Imaš vozle na robcu?«

»Zena mi ga naredila, da bi ne pozabil oddati pisma na pošto.«

»Pa si ga oddal?«

»Ne. Pozabila mi ga je dala s seboj.«

O letošnjih davkih

(Nadaljevanje s 1. strani) odnosov nimajo urejenih, jih morajo seveda čimprej urediti. Zaradi njihove doseganje malomarnosti, ki se za posestne in zemljiško-knjižne odnose leta in leta niso brigali, pa oblast seveda ni prav nič kriva. Se to: tehnično ne bo mogoče vseh teh odnosov urediti v nekaj tednih.

Odprava nesorazmerja v obdavčitvi

Da se odpravijo nastala nesorazmerja v tistih primerih, kjer zaradi neurejenega katastra obdavčitev za 1954 zares ni primerna, bodo napake v prihodnjih tednih popravljene na sledeči način:

1. Davčni zavezanci, ki so zaradi neurejenosti katastra obdavčeni letos za zemljišča, katerih lastniki pa v zemljiški knjigi niso več, imajo možnost, da v pritožbenem roku, to je do 15. septembra, v nekolkovani vlogi pokažejo dejansko stanje svojih sedanjih premoženjskih oz. posestniških odnosov. Vlogi morajo priložiti prepise sklepov sodišča o prenosu v zemljiški knjigi. Na osnovi takšnih vlog bo izvršen popravek predpisane davka.

2. Tistim davčnim zavezancem pa, ki imajo posestno stanje v zemljiški knjigi in katastru vsklajeno in urejeno, imajo pa letošnji predpis davkov za več kakor 30 odstotkov višji ali nižji od davka v letu 1953, bo

letošnja odmera davka popravljena brez vsake pritožbe ali vloge. Kmetom, ki imajo po novem predpisanih davke za več kot 30 odstotkov višji od lanskoletnega, bo letošnji davek znižan na višino lanskoletnega, povečanega za 30 odstotkov. Nasprotno pa bo davek tistim kmetom, ki imajo letošnji predpis za več kakor 30 odstotkov nižji od lanskega, zvišan na višino lanskoletnega.

Razlika 30 odstotkov je po doseganih praktičnih primerih in izkušnjah primerna in v skladu z nekoliko spremenjenimi odnosi v davčnih obveznostih ob prehodu na odmero po katastru. Poreča nesorazmerja bodo tako s to zasilno rešitvijo urejena, medtem pa bomo kataster urejevali naprej in ga spravili čimprej v tako stanje, da bo zares pravilna osnova za kmečko dohodnino.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da mora biti davek v skladu z našimi vsedržavnimi potrebami. Splošne potrebe državljanov so danes dosti večje kakor pred leti. Če odštejemo vse potrebe za državno obrambo, za naš veliki gospodarski in kulturni dvig v novi državi, so tudi potrebe kmečkoga človeka danes veliko večje kakor pred enim ali dvema desetletjema. Vse te potrebe krije naša skupnost z dohodki vseh državljanov — zato je bilo in bo ostalo redno plačevanje davkov merilo zavednosti naših ljudi.

Sestanek članov CMD za krški okraj

V torek, 31. avgusta je bil v Krškem okrajni sestanek duhovnikov članov Cirilmetodijskega društva za krški okraj. O »Dolžnostih in pravicah socialnega zavarovanja« duhovnikov je referiral župnik J. Sket, o delu GO CMD pa je poročal sekretar Janko Zagar. Na sestanku so izvolili 12 delegatov za občni zbor CMD, ki bo konec septembra v Ljubljani. Sestanek, ki ga je vodil predsednik Pokrajinskega odbora CDM Zaslavje dekan Alojzij Kurent, je bil zaključen s pregledom političnih dogodkov in raznimi predlogi članov.

ALI SI SE ZE PRIJAVIL ZA OSTROZNO? NE ODLASAJ, PRI VOZNI BO 75 ODS. POPUST!

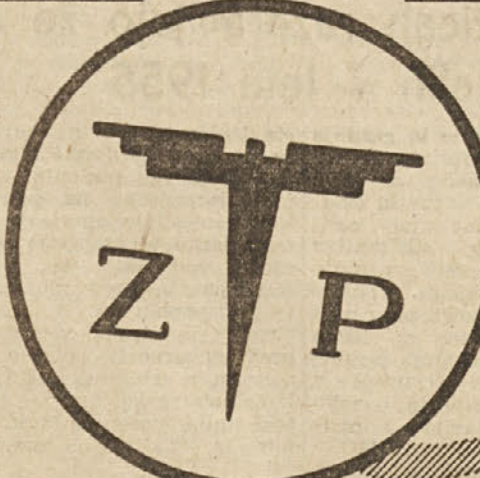
Dobro opozorilo

V neki gostilni so gostje našli listek s sledečim opozorilom: »Prosim vas, da kot inteligenten človek uporabljate pepelnike. Lukanje v prt lahko vžiga vsak bedak!«

Velemestni otrok

Mali Tonček pride prvokrat iz mesta na deželo. Ko zagleda mavrico, vpraša ves začuden očeta: »Kakšna reklama pa je to?«

Priporočamo se za nadaljnje sodelovanje!

Članom Rme ijskih združenj, delovnim kolektivom in vsem delovnim ljudem čestitajo k prazniku „STAJERSKA V BORBI“

Novice in dopisi iz naših krajev

TO IN ONO IZ SEVNICE

Priprave za Ostrožno so v polnem teku. V ta namen sta bila doslej sklicana 2 sestanka. Prijav je do sedaj nekaj čez 300, vendar pa bo to število naraslo najmanj na 500. Delavski kolektivi, podjetja in ustanove bodo zastopani polnoštevilno. Na proslavi bo sodeloval tudi mešani pevski zbor Svobode.

Sevniški vodovod je bil zgrajen leta 1932. Namenjen je bil za potrebe bivšega trga in vasi Šmarje. Projektiranje vodovoda pa je bilo zgrešeno že zato, ker je bilo tedanje zajetje premalo strokovnjaško obdelano, kar se je pokazalo že v prvem letu v tem, da je bila voda že ob vsakem dežju kalna.

Da se odstranijo navedene nevednosti, se je pred nekaj leti pričela akcija za pojačanje vodovoda. Po vsestranskem razmišljanju in pregledu terena nam je uspelo skopati vodnjak na mestu, kjer je tudi ob sušnem zimskem času dovolj vode. S pomočjo kredita OLO Krško, ki nam je bil nakazan iz proračunskih sredstev, bo pojačani vodovod v nekaj tednih dovršen. Le zgradba nove strojnice prepočasni napreduje. Ves ostali material med tem tudi črpalka, je na mestu. Vsa tehnična dela

je izvedel LOMO Sevnica z domačinimi strokovnjaki, ki jih vodi instalater in strojnik Blaznik Stanko starejši. Pri pojačanju vodovoda imata tudi zasluge ing. Guzelj in tehnik Pelhan iz Ljubljane.

Gradnja zaklonišč lepo napreduje. Na pobudo in intervencijo občinskega ljudskega odbora Sevnica je MINOT Ljubljana nakazal 920.000 dinarjev za ureditev in dograditev zaklonišč v Šmarju in Sevnici. Prvo v Šmarju je delno gotovo, drugo, ki je tik zgornje šole vrtano pod gradom, je pa še v delu. Ko bo gotovo, bo nudilo v slučaju vojne varno zavetje šolski mladini in ostalim Sevnčanom. Vsa dela so v režiji občinskega ljudskega odbora. Zaenkrat so v teku le vzdrževalna dela, drugo leto pa se bodo nadaljevala in dela dovršila. Tunnel bo izpeljan pod grajskim hribom; izhod bo na travnatem pobočju gradu. Potrebna bi bila tudi kanalizacija zaklonišča, v katero bi se vključila še kanalizacija šole. S tem bi bili zavarovani obe poti, ki vodita k šoli in zaklonišču. Popravila je potreben tudi oporni zid, ki je deloma porušen in ovira dovoz k zaklonišču in šoli. —ič.

Kostanjevica

Prihodni mesec bo v Kostanjevici taborjenje mladine predvojaške vzgoje. Za razliko od spomladanskih taborjenj, ki so bila v več krajih, bo jesensko taborjenje samo v Kostanjevici. Ki je najbolj primeren kraj za taborjenje.

Izvolili so upravni odbor trgovine

Delovni kolektiv trgovine št. 3 v sestavi trgovskega podjetja »Potrošnja« v Krškem je prvi v Sloveniji; izvolil upravni odbor, ki bo skupaj z delovnim kolektivom in poslovodjo vodil celotno poslovanje trgovine.

Tudi delovni kolektiv trgovine št. 1 v sestavi trgovskega podjetja »Potrošnja« v Krškem je izvolil upravni odbor. V trgovinah, kjer je zaposlenih manj

Blanca

Na Blanci, od koder se je le malo ljudi udeležilo proslav v Dolenjskih Toplicah in na Okroglic, se je doslej prijavilo za proslavo na Ostrožnem več kot 200 ljudi.

Ta uspeh pa ni pripisovati agilnosti obč. odbora SZDL, ki spi spanje pravičnega, ampak občinskemu štabu, ki se je potrudil, da je objasnil ljudem pomen velike politične manifestacije ki bo 18. in 19. septembra na Ostrožnem pri Celju. —nc

JANKO JARO:

Zgodba o Štirinajsti diviziji na Štajerskem

Ob cesti pri Sv. Marjeti se Serčerjeva udari z močnimi nemškimi bočnimi in četrmi zasledami. Že hitri bataljon Tomšičeve na pomoč, za tem še bataljon Bračičeve. Od nekod pače usodno povelje:

»Vsi lahki mitraljezi naprejš!
Borba zadivja z vso silo, sovražnik se umika, pot je prebita, bataljoni hite v molčeče naročje pohorskih gozdov. V tem se na cesti znova sproži vihar. Znova vdero sovražni tanki, še hip in cesta je zopet zaprta. Najboljša udarna sila divizije je bila onstran zapore, proti Basališču pa se je umikalo nekaj bataljonov z ranjenci in komoro.

»Le kake smučarje podi sedaj vrag tam okoli Sedanjika,« momi izmučen borec.

»Eh, kaj, naši so,« trdi mitralježec Janez, na čistini pa se iz smučarskih vrst vsuje mitralješki ogenj in le nagel napad Silnega, Kotarja in Pugačeva je obvaroval vse pred večjo nesrečo.

Z mrakom narašča mrzav in vihar. V globokem snegu se spuščajo bataljoni z Basališča. Za vsako ceno se je treba prebiti na Graško goro, je bilo povelje. V noči in snežnem metežu korakajo utrjeni bataljoni, z muko vlečejo trudne noge iz udirajočega se snega, z muko nosijo ranjene tovariše. Ob njihovi strani se priključijo plazi smrti, pred njimi pa žari rahlo upanje: Graška gora! Pred njo pa je še globoka zaseka Hude luknje in voda in cesta in progla.

Bo treba zopet z napadi pregnati zasede kot pravkar na Rudniku? Molče se pomika kolona čez vode in proti progli na cesti, molče že za dne prehajajo bataljoni preko njih. Pot je bila prosta! Dolgim dnevom in nočem neprestanih borb in premikov je na Plešivcu vendarle sledila pokojna noč miru in počitka.

In za tem Graška gora, gora Juršev, gora težkih borb in žrtev. Topovski ogenj je žgal neprestano, v njem je obležal Ronko, v njem je za vedno omahnila večja Belačeva roka, tam je ugasnil Dim in kurir Lojze iz Loške doline in še ta in oni.

V premiku nazaj proti Plešivcu se hočejo bataljoni prebiti preko ceste Soštanj—Zavodnje. Zlovešča noč je v svoji tišini skrivala skoraj otipljivo grozoto. Bračičeva brigada previdno koraka na čelu, sredi širne jase je že komandant Gedjo, tišina je tako velika, kot da je ves svet izumrl.

Kar se odpre peklo, kače raket osvetle vse okolje, roji krogel vrše z vseh strani. Nazaj v varno zavetje dreves!

Trojni sovražni obroč je vse bolj oklepal divizijo in jo na Ravnah grozil prav na pustni terek združiti v krvavem bakalanu uničenja. Topovi so nenehno bruhalo točo granat, za hrbet diviziji je prodirala močna sovražna kolona. Sestnajst borec, šestnajst mladih komunistov jim je s svojimi prsi zastavilo pot Mihova četa, sami tomšičevci iz prvih časov brigad, ki sta ji Luka in Matevž odkazala položaj, je kot zvesta, z antičnim herojstvom ožarjena četa je padla, medtem pa so Rudi in vsi komandanti in komisarji; v odločilnem naskoku potegnili do skrajnosti onemogle borec za seboj v napad, da so se pretolkli skozi trojni obroč in krenili proti Belim vodam.

Med temi, ki so se v naskoku prebijali, je bil tudi Kajuh, dvaindvajsetletni poet. Hudo so ga prizadejali napori zadnjih tednov. Tudi prijatelj Špič-Marolt mu je nekje izginil, da so mu kasneje nemške krogle v Trbovljah prebile srce. Špič, s katerim sta tolikrat pela na mitingih od Notranjske pa do Sotle, Špič, s katerim sta skupno Štirinajsti ustvarila himno, ki je borec spremljala iz boja v boj. Bolan se je s težavo premikal Kajuh, v vročinski obeh pa mu je tlel odsev novih, vse globljih stvaritev. Njegove pesmi so že davno bile last vse partizanske vojske, ob njegovih verzih so vzdrhtevala srca, se ponosno bočile prsi in stiskale pesti. Franci Šturm, ki je v nemški ofenzivi 1943 obležal na Krimu, je njegovi »Materi padlega partizana« pripesnil tako čudovito lepo melodijo! Težko je prišel Kajuh do Raznožnika, samotnega kmeta. Nedaleč pod njim je bil njegov dom, v njem njegova mati. Ji bo mogel kdaj reči sam tiste besede, ki jih je iz daljave nekoč s tako ljubeznijo pisal:

Morda nikoli več ne bova zrla si v obraz, vendar nikdar ne bom pozabil na Te.

A želel bi, da ne utihne prej mi glas, dokler ne rečem: mama, svet je tudi za Te!

V pozni polnoči: uri spi nekaj borec pri Raznožniku težak sen do smrti izmučenih. Od nekod se tiho priplazijo bele sence nemških vojakov. Boj zadivja, v hišo sikajo dolgi rafali. Iz hiše jim odgovarjajo partizani. Kajuh plane po stopnicah. Ob vratih ga prestreže rafal. Od dveh strani prihaja pomoč. Luka rjove v noč. Vasja hiti, težka breča zaroportče Nemcem v hrbet. Padajo, umikajo se. Obleganim rešilna pomoč je za Kajuha prišla prepozno.

(Dalje prihodnjič)

Z Bizeljskega sporočajo

Odbojarski turnir na Bizeljskem. V nedeljo, 29. avgusta, je bil na Bizeljskem odbojarski turnir. Igrala so moštva iz Bistrice ob Sotli, Klanjca, Podbočja, Bizeljskega in Studentski posavski klub. Prvo mesto si je priboril Studentski posavski klub, drugo Podbočje, tretje Klanjec, četrto Bizeljsko, peto pa Bistrica.

Tekmovanje je organizirala mladinska organizacija Bizeljsko in pripravila tekmovalcem tudi nekaj nagrad, med drugimi čokoladno torto, šopek nageljnov in buteljko riziinga. Bizeljskim tekmovalcem odzroma mladincem je poklonila Kmetijska zadruga 10 litrov vina, tov. Frece Ivan pa tudi 10 litrov. Vino bodo mladinci prodali in kupili nekaj najpotrebnejših športnih rekvizitov.

Lepo je, da bizeljski mladinci, čeprav jih je le 26, pokaže...

Pišece

Vodstvo mladinske organizacije v Pišecah je organiziralo predavanja za vso mladino. Predavajo člani posavskega akademskega kluba, ki se mudijo na počitnicah. Vsa predavanja ki so redno vsak teden, so dobro obiskana. —nc

Elektro Krško gradi novo cesto

Podjetje Elektro Krško je to poletje pričelo z izkopom nove ceste, ki bo vodila od Strme poti do stanovanjske hiše uslužbenec omenjenega podjetja na Vidmu.

Izkopali so preko 1600 m² zemlje, v četrtek pa so že pričeli s tlakovanjem. Nova cesta bo dolga 300 in široka 5 metrov.

Z delom zelo hitro, ker namestitev ob cesti še letošnjo jesen spravili pod streho štirinastovanjsko hišo za člane kolektiva Elektro Krško.

Priznavanje bikov v Brežicah

Redno priznavanje (licenciranja) bikov in merjascev razpisuje ljudski odbor mestne občine Brežice za pleme 1954/55, in sicer v sredo, 15. septembra 1954, ob 7. uri zjutraj pri Lukežu. Po hlevih komisija ne bo hodila. Prizadeti gospodarji naj si ogledajo zadevni razglas na občinskih deskah, da ne pridejo v nasprotje s predpisi in da ne tvegajo kazni.

Zabukovje

Kmetijska zadruga v Zabukovju se bo kmalu preselila v nove prostore. Poslopje bo stalo ob cesti pri gostilni »Pipan« in je že v surovem stanju.

V okviru Kmetijske zadruge v Zabukovju deluje elektrifikacijski odbor, ki vodi elektrifikacijo vasi v občini.

Na Bohorju (pri Mrzli planini) raziskujejo strokovnjaki odkritje večjih zalog cinkove rude. Če bodo raziskovanja pokazala, da je v zemlji toliko rude, da se jo bo izplačalo kopati, bomo dobili v bližnji prihodnosti nov rudnik, ki bo zaposlil precejšnje število delavcev. —nc

Za red v strugah in potokih

Da bi se odpravila povođenjska škoda in razdejanje ter preprečila vsa nadaljnja taka škoda, nastala ob poplavi na območju okraja Krško, da bi se omogočila ponovna in hitra vzpostavitev potokov v normalno stanje, ter da se zavarujejo vodni tokovi, čistoča vode ter drugi vodni objekti, ki so ogroženi zaradi zaraščenosti in neurejenosti obal in strug potokov, je Svet za gospodarstvo Okrajnega ljudskega odbora v Krškem na svojih seji, dne 26. avgusta 1954 po št. 108 in 109. členu Zakona o Okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19-89/52) izdal naslednjo

ODREDBO

O POSEKU DREVJA IN OSTA-LEGA GRMIČEVJA V STRUGAH IN OBALNEM PASU POTOKOV NA OBMOČJU OKRAJA KRŠKO

1. člen

Da se odpravi in prepreči vsako nadaljnje razdejanje v potokih na območju okraja, po-zročeno po poplavi ter omogoči ponovno hitra vzpostavitev

normalnega vodnega stanja, da se zavaruje vodni tok, čistoča vode, korito in obala, morajo vsi lastniki, upravitelji in oskrbniki zemljišč, preko katerih tečejo potoki, do 30. nov. 1954:

1. posekati in odstraniti vse drevje in ostalo grmičevje, ki raste v strugah potokov in hudournikov;

2. odstraniti vsa debla ob potokih in hudournikih, ki zavirajo prosti tek vode ob višjem vodostaju;

3. odstraniti vse naplavine v obalnem pasu potokov.

2. člen

V primeru, če lastniki, upravitelji in oskrbniki takih zemljišč ne izpolnijo določb 1. člena v predpisanim roku, bo potrebno delo opravila Uprava za vodno gospodarstvo v Brežicah na stroške prizadetih oseb.

3. člen

Določbe te odredbe ne veljajo za gozdne predele. O tem, kateri so gozdni predeli, odloči pristojni občinski ljudski odbor oziroma ljudski odbor mestne občine, v sporazumu z Okrajno gozdno upravo v Brežicah.

Ne nasedajte zlobnim govoricam

Opozorjamo potrošnike, da so vse govorce o skorajšnji podražitvi sladkorja, masti in drugih živilskih artiklov izmišljene. Takšne govorce so zlonamerne in lahko povzročijo trenuten zastoj v preskrbi prebivalstva. Potrošniki kupujejo namreč pretirane količine živilskih artiklov, trgovine pa niso v stanju

takoj nabaviti nove večje količine. Podražitev mlevskih izdelkov je bila nujna zaradi slabše žetve oziroma slabega pridelka žitaric, ki je bil to leto pod povprečjem. Nasprotno pa je pridelek sladkorne pese, o katerem so pisali že republiški časopisi, zelo dober in pričakuje celo večjo proizvodnjo sladkorja. Zato nimajo govorce o dozdnevni podražitvi sladkorja in ostalih artiklov nobene podlage —nc

Za naše gospodinjje.

Posoda za ohlajevanje je potrebna vsakemu gospodinjstvu. Napravimo si jo takole: v sod postavimo steklenice ali dobro zaprte posode s hrano in nasujemo drobnega peska (mivke). Približno pol kg soli raztopimo v vodi, ki jo polijemo po pesku. V pol ure bodo steklenice z vsebino ohlajene.

Lesk na obleki odpravimo, če likamo čez krpo, namočimo v vodi, ki smo ji dodali malo kisa. Prenehajmo likati, dokler je še malo vlažna.

Muhe ne sedajo na meso, če ga obložimo z večjimi kosci čebule.

Zaklano perutnino hitro oskubimo, če jo pokrijemo z mokro krpo in prelikamo z vročim likalnikom. Lahko izpulimo tulce, perja s tem ne pokvarimo.

Okusno kislo mleko naredimo, če nalijemo v prstene skodelice po četrto litra nekuhane mleka in mu dodamo po 1 žličko limoninega soka. Kisa naj se 36 ur v hladnem prostoru.

Iz Brežic in okolice nam pišejo

Na zboru volivcev vaškega predela mestne občine Brežice, ki je bil v nedeljo v Lenartu in ki se ga je udeležil tudi predsednik okrajnega sveta za gospodarstvo Stane Nunčič, je pri zelo slabih udeležbi volivcev poročal predsednik LOMO o raznih gospodarskih vprašanjih. Ustanovljen je bil pripravljalni odbor za ustanovitve vodne zadruge. Mnogo je bilo govora o občinskih cestah, mostovih in brveh. Podpredsednik OLO Nunčič je pojasnil, kako se odmerja dohodnina po katastru.

Novše, poljedelec z Lomnega; Marija Pečar, poljedelka s Stojanskega vrha; Stjepan Stefančič, kmet iz Kostanjevca na Hrvatskem; Zdenka Golob, otrok iz Velikih Malenc; Marko Majerič, rudarski upokojenec iz Mrčin sel; Vladimir Merhar, steklar iz Brežic; Rudi Privršek, vodnj. instalater iz Lenarta. Vseh prebivalcev naše občine je 4223.

Rdeči križ krškega okraja ima nad 4000 članov

Organizacija Rdečega križa je poleg SZDL in gasilskih organizacij ena najbolj množičnih organizacij tako v državi kot v okrajih. Res je, da je ponekod zaradi povišanja članarine od 24 na 60 dinarjev letno članstvo padlo, res pa je tudi, da se je marsikje dvignilo, če pogledamo vasi Birčna vas in St. Janž, kjer so vsi vaščani včlanjeni v RK. Nujno bi bilo potrebno, da bi tudi v ostalih krajih sledili njihovega vzgledu!

Veliki Trn, Tržišče in Bučka imajo velike potrebe po asanacijah — po včlanjenju v RK pa žal ne. V Pišecah se je leta 1953

Kmetijski strokovnjaki krškega okraja so zborovali

V soboto, 28. avgusta, je bil v Brežicah občni zbor društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Kmetijskih strokovnjakov, ki so se tega zboru polnoštevilno udeležili, se razpravljali o dosežkih delu. V živahnem razgovoru so obravnavali vsa problematika, ki zadeva kmetijstvo. Kljub vsestranski aktivnosti mnogih kmetijskih strokovnjakov pa žal še niso bili doseženi pričakovani uspehi. Vzrok je predvsem v tem, ker doslej ni bilo izdelanega načrtnega delovnega programa. Zato je bilo sklenjeno, da se v bodoče te pomankljivosti odpravijo s tem, da se bodo kmetijski strokovnjaki bolj poglobili; v sistematično proučevanje vseh čimitelev, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo Sprejet je bil sklep, da je treba kmetijskim zadrugam nuditi več pomoči, ker je tem strokovnjakom kadeer neobhodno potreben. Med drugim je bilo ugotovljeno da je sedanji sistem odkupa kmetijskih proizvodov nepravilen, kajti razna trgovska podjetja prodajajo te proizvode po dva- do trikrat višji ceni, kot pa jo plačajo proizvajalcem.

Takšen način trgovanja je velika ovira za hitrejši razvoj kmetijstva

Društvo bo v bodoče bolj skrbelo za strokovno izpopolnjevanje svojih članstva; zato bo ustanovilo osrednjo knjižnico. Prihodni mesec bodo povabili univ. prof. ing. Veselica, ki bo predaval o sodobni in smotni obnovi vinogradov.

Na občnem zboru je bil izvoljen nov odbor, ki ga sestavljajo: predsednik ing. Janko Milčič, tajnik ing. Franc Prijatelj, blagajnik Konrad Kozole, člana odbora Stanko Iljaž in Slavko Vesel. P. F.

Kako dolgo bo moral čakati na družinsko stanovanje?

Mile Pleterski, uslužbenec okrajnega ljudskega odbora, stanuje skupaj z ženo v sobici, ki meri nič več in nič manj kot 4,66 m². V njej je prostor komaj za omaro in posteljo; peč in drugi del pohištva nimajo prostora v premajhni sobici. To pomeni, da bo sobica v zimskih

mesecih nezakurjena in da bodo trije člani družine zmrzovali. Žena bo namreč čez dva meseca rodila in je sploh vprašanje, kje bo imela otroka.

Te vrstice sem napisal zato, da bi opozoril občino na razmere, v katerih živi Pleterski s svojo družino. S. F.

Otvoritev gasilskega doma v Podbočju

Ni dolgo tega, kar je Prosto-vojnjo gasilsko društvo Podbočje slavilo 50-letnico svojega obstoja. Na te proslavi je društvo sklenilo da si bo v najkrajšem času postavilo gasilski dom, ki bo odgovarjal današnjim razmeram. Nabiralna akcija, dobra volja članstva pri kopanju in betoniranju temeljev sta pod-

Pristopajte v Društvo prijateljev mladine v Brežicah!

Dnevno srečujemo nasmejane, brezskrbne otroške obraze od najnežnejših, ki šele usmerjajo prve korake v svet, do onih, ki že okušajo trdote življenja. Vendar se za to mladostjo mnogokrat skriva polno problemov, ki se jih mladina vselej niti ne zaveda. Tem bolj pa se morajo zanje zanimati vsi oni, ki imajo naš naraščaj radi. Zato se je v

dini več duševne hrane. Solški okoliš, ki je v zadnjem letu po številu narastel, ima nekaj primerov vzgojno zanemarljive mladine, ki mora biti naša posebna skrb.

Tudi gimnazijska, vajenska in

mladosti in če ne bi bila dovolj sončna, skušajmo otrokom pripraviti boljše in prijetnejše. Ne ostanimo gluhi takrat, ko nas bodo prijatelji mladine vabili v svoje vrste. Pomagajmo jim reševati probleme, ki se kažejo na vsakem koraku! Le če si bomo vsi prizadevali, bo naše delo uspešno.

S. Z.

Iz brežiške sodne dvorane

Svojevrsten zagovor

Zaradi tatvine kolesa se je zagovarjal 24-letni Janez Tišler, gradbeni delavec iz Krškega. Pred menzo na Vidmu je vzel 15.000 din vredno kolo Zvonka Planinca. Pred sodniki se je zagovarjal da si je hotel kolo le izposoditi da bi se z njim odpeljal v Zagreb na starino kupit obleko in ga torej ni moglo šteti za »pravega tatusa«. V isti sapi pa je nadaljeval, da je bil 13 let izkoriščen pri nekem bogatem kmetu na Gorenjskem, da je že operiran in ima samo eno ledvico in da to krivico težko prenaša zaradi česar je sklenil, da bo vsakemu bogatašu kradel, čeprav bo zato kaznovan. Mislil je, da je kolo last ekonomice menze, ki ga smatra za bogataša in izkoriščevalca delavcev, ki se hranijo v tej menzi. Če bi bil vedel, da je kolo Planinčovo, ga ne bi bil vzel. Če bi pa bilo last ekonomice, mu ga nikoli ne bi vrnil. Pred obravnavo pa je obtožene pravil drugim, da je dobil to kolo v zameno za svoje drugo kolo in da je dobil še pridava 5000 din. Obsojen je bil na šest mesecev zapora pogojno za tri leta. Oškodovani Planinca je dobil kolo po desetih dneh nazaj.

Obsodba nasilneža

26-letni gradbeni delavec Jože Novak iz Trebeže je razbil v kuhinji Janeza Hrastovskega na Trebežu 5 okenskih šip, 3 šipe na slikah ter je z letvo udaril Hrastovška večkrat po glavi in životu in je končno, ko je bil odstranjen iz hiše, zmetal z dvorišča v kuhinjo osem kamnov ter zadell Hrastovška v rebra in na glavo ter mu povzročil več nevarnih poškodb. Kaznovan je bil na 21 dni zapora.

Dve sosedji je pretepel

Jože Jurman, poljedelec z Vlnjega vrha, se ni razumel s svojima sosedama Terezijo in Jo-

OBJAVA

Ljudski odbor mestne občine Videm-Krško je izdal odločbo, da se pokopališče v mestu Videm-Krško za kapucinski samostan ukine. Svoji smejo izvršiti prekop posmrtnih ostan- kov na sedanje pokopališče. Prostor odredi Komunalna uprava LOMO Videm-Krško. Vzeti smejo tudi nagrobne kamne, o čemer morajo obvestiti Komunalno upravo. Prekop naj se izvrši do 31. dec. 1954, do tega časa naj se odstranijo tudi nagrobni kamni. Kdor do tega roka ne bi tega izvršil, bo to storil LOMO Videm-Krško.

Tajnik: Anton Avsec, I. r.

Važno obvestilo

Po sklepu Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS se bodo izplačevale priznanice Slovenske narodne pomoči, Obveznice Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet in kontrolne okupacijske novčanice za datjave v gotovini, ki so bile vplačane kot posojilo med narodno-osvobodilno vojno.

V tej zvezi je bilo izdano navodilo, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu LRS 19. VIII. 1954, št. 32.

Opozarjamo posojilodajalce, da prijavijo in oddajo Okrajni popisni komisiji v Krškem najpozneje do 30. septembra 1954 zgoraj navedene priznanice, obveznice in novčanice ali pa potrdila o njih vologu v letu 1946. Kdor v tem roku ne odda navedenih listin, izgubi pravico do izplačila.

Okrajna popisna komisija posluje vsako sredo in soboto od 7. do 14. ure v prostorih

Odseka za proračun OLO Krško (I. nadstr., soba št. 5).

Posojila bodo izplačevale po-družnice Narodne banke, ki bodo pozvale posamezne posojilo-dajalce, da se zglašijo pri njih zaradi izplačila. Izplačevanje se zaključuje dne 28. februarja 1955.

Za vsa pojasnila naj se posojilodajalci obračajo v označenih dnevih na Okrajno popisno komisijo Krško, telefon 6. Štev. 11226/5-54.

Krško, 1. sept. 1954.

Iz tajništva OLO Krško.

Pepče ne pripoveduje

Zaradi pomanjkanja prostora se posavski Pepče danes ne more oglašati, poleg tega pa je za- držan z izterjavo zapadle, a ne- plačane naročnine naših slabih plačnikov.

Kaj pravite?

Iz Kostanjevice nam poročajo, da se trgovski uslužbenci in gostinci tudi letos živo zanimajo za postavitev stojnic in točilnic na bližnji »kvaternici«. Običaj je, da imajo trgovine ob državnih praznikih zaprte, 6 dni med tednom pa je tudi dovolj dolg čas za nakup vsakovrstnega blaga.

Ali je res potrebno, da so ti obrati odprti tudi na božjepotnih shajališčih ob nedeljah? Kaj pravi k temu okrajni ljudski odbor?

Z. K.

Moč navade

»No, servus prijatelj, kaj bova pa nočoj počenjajla?«

Te dni so se spet odprla solska vrata; z negotovimi, malo zaskrbljenimi koraki so se naši malčki znova napotili v »hram učenosti«...

Brežicah pred dnevi sestali in-iclativni odbor za ustanovitev Društva prijateljev mladine. Razmišljal je o mnogočem, kar je potrebno naši mladini, da bo telesno in duševno dobro uspevala.

Najšim najmlajšim v Brežicah manjkajo igrišča, kjer bi se otroci na svežem zraku igrali in bili odmaknjeni od prahu in prometnih cest. Tako bi se izognili marsikateri nesreči. V poletnih mesecih bi morali predvsem telesno in socialno šibki otroci na razna taborjenja in letovanja. Primerne knjige, kino predstave in kulturne prireditve naj bi nudile mladi-

kmetska mladina je potrebna skrbnega nadzorstva in dobrega vodstva, da ne bo prestopkov po javnih lokalih (gostilnah) in na priložnostnih veseljih, to je tam, kjer mladina nima kaj iskati. Pri tem nosijo glavno odgovornost starši, ki pa jim bo tudi treba nuditi pomoč v obliki raznih predavanj in posvetovanj o vzgoji in zdravstvu.

To so odgovorne naloge, ki jih bomo zmogli le, če nas bo podpirala vsa naša javnost, vsi starši in vzgojitelji, skratka vsi, ki jim je pri srcu pravilna vzgoja otrok. Spomnimo se svoje

Nekaj okroglih

NA VESELICI

On: »Ti, kaj bova storila, če se v gneči izgubiva?«
Ona: »Daj mi denarnico.«
On: »Zakaj pa?«
Ona: »Zato, da se ne bova izgubila.«

UGANITE KJE!

Upravnik: »Kaj, vi ne verjame- te, da je to vino čisto naravno?«
Pivec: »O, verjamem, verja- mem! Take kislice res ni moglo ponarediti!«

ŠOFERSKA

»Težka je služba šoferja. Ved- no z eno nogo v grobu, z drugo pa v zaporu.«
»S katero pa potem pritiska na zavoro?«

NAŠ NAJBOLJSI ČUT

»Kateri človeški čut je najpo- polnejši?«
»Res ne vem.«
»Tip.«
»Kako to?«
»Sedj na žebelj. Ne vidiš ga, ne vohiš ga, ne okusiš ga, ne slišiš ga, pa ga vseeno počeno čutiš.«

DA NE BO DVOMOV

»Zakaj pa greš, dragec, vedno na balkon, kadar pojem? Ali me ne maraš poslušati?«
»To že, dragica, samo sosedom hočem dokazati, da te ne pre- tepam!«

*

»Kako to mamica, da je pri vas v hribih toliko boljše mleko kot v dolini?«
»Ja, veste pri nas poleti jako primanjkuje vode.«

Vse poslovalnice in grosist v sestavi podjetja

„POTROŠNJA“

KRŠKO

čestitajo vsem delovnim ljudem k prazniku

„Štajerska v borbi“ na Ostrožnem

Obiskujte naše poslovalnice! — Postrežba solidna! — Cene zmerne!

žefo Gramc. Na lepem je pridrvel v njuno stanovanje in obe pretepel s sprehajalno palico ter jima prizadel lahke telesne poškodb. Ker je bil že osemkrat predkaznovan zaradi podobnih dejanj, je bil obsojen na 20 dni zapora. Mislimo pa, da je kazni za takega suroveža res premala!

Nezgode in nesreče

Franc Dvoršak, 30-letni poljedelec iz Bukovška, je padel s kolesa in si zlomil levo nogo.

Neža Gregoršaneč, 86-letna starica iz Leskovca, je padla na cesti in si zlomila levo nogo.

Maks Mlakar, 30-letni uslužbenec pri Elektrom Videm, se je obzgal po telesu zaradi defekta v transformatorju.

Ivana Kolmana, 85-letnega poljedelca iz Drožanja pri Sevnici, je vrgel Albin Jazbec pred domačo hišo. Kolman si je zlomil desno nogo.

Vinko Pulko, 64-letni upokojenec iz Brežic, je padel po stopnicah in si zlomil desno nogo.

Ivan Bernardič, 25-letni delavec iz Starega grada, se je ponorečil pri gradnji novih hiš na Vidmu, kjer mu je iz 3. nadstropja padla deska na levo nogo in mu jo zlomila.

Na Ivana Vrtačnika, 44-letnega poljedelca iz Bučarce, se je zvrnil voz slame in mu poškodoval hrbtenico.

Na Miho Kostevca, 59-letnega kmeta iz Pavlove vasi, se je vsulo kamenje v kamnolomu in mu zlomilo desno nogo.

Objave in oglasi

ZAHVALA

Za pomoč, potrebne otroke so darovali Okrajnemu odboru Rdečega križa Krško: Černe, Brežice 500 din, Poljanšek, Brežice 200, Majcen, Boštanj 300, Kragelj, Sevnica 300, Pšeničnik, Pišec 200, Kunterič, Kostanjevica 200, Lebar, Čateške Toplice 500, Šekoranja, Bizeljsko 200, Klanjšek, Senovo 200, Kosar, Brestanica 200, Lukež, Brežice 500 din. Posnemajte! Uvidevnim gostincem najiskrenejša zahvala!

OOR K Krško

KINO BREŽICE

Od 7. do 9. septembra premiera italijanskega filma »NE-APELJ, MESTO MILIJONARJEV«. Tednik »Pri vrhovnem komandantu«.

Od 10. do 12. septembra premiera mehiškega filma »VEDNO TVOJA«. FN 29.

KINO KRŠKO

4. in 5. septembra mehiški film »MACLOVIA«.

8. in 9. septembra ameriški film »MOČ OROŽJA«.

11. in 12. septembra nemški film »GOSPODIČNA KASANOVA«.

KINO SEVNICA

4. in 5. septembra ameriški film »ZLOČIN V NEVADI«.

KINO KOSTANJEVICA

4. in 5. septembra švedski film »PLESALA JE ENO SAMO POLETJE«.

7. in 8. septembra francoski zabavni film »V PARIZ«.

ZAHVALA

Nenadoma je preminil Vladimir Merhar iz Brežic

Pogreb je bil 1. septembra 1954. Vsem udeležencem najiskrenejša zahvala. Svoječ.

SEJMI

v okraju Krško:

7. septembra v Bistrici ob Sotli; 4. septembra v Krškem; 9. septembra v Cerkljah.

v okraju Klanjec:

7. septembra v Velikem Trgovišču; 9. septembra v Luki.

v okraju Celje-okolica:

6. septembra na Planini; 7. septembra v Vojniku.

Občni zbor Kmetijske zadru-ge, sklican dne 29. avgusta 1954, je bil preložen, ker je bilo premalo udeleženi članov.

Bizeljski lovci upajo, da ni- ste pozabili na Strelsko-lovski dan na Bizeljskem, dne 5. sep- tembra 1954. Na svidenje!

Opozorilo. Opozorjam, da bom proti vsakomur, ki bo širil neutemeljene vesti v zvezi smrti tov. Dirnbekove, vložila tožbo zaradi klevetanja in kra- tenja časti. Fanika Rožman, Krško.

Šivalni stroj »Singer«, po- grezljiv, dobro ohranjen pro- dam. Naslov v upravi lista.

V soboto, 28. avgusta, sem izgubil od 13,30 do 14. ure na cesti Krško-Pohanca, gostilna Slovinc, evidenčno tablico mo- tornega kolesa S-4259. Pošte- nega najditelja prosim, da vrne tablico proti nagradi na naslov: Petan Franc, soboslikar, Breži- ce-Bukošek.

Izgubila se je štampljka »Kmetijska zadruga z o. j. Sev- nica«, ki se s tem razveljavlja. Najditelj naj štampljko odda na naslov proti nagradi.

Protituberkulozni dispanser v Brežicah bo od 1. 9. do 1. 10. 1954 zaradi letnih dopustov za- prt.

SONČNA REBER

ANTON INGOLIČ:

Lani, prav na božični dan je bilo, je mrmraje nadaljeval, vsakdo si je pripravil kaj bolj- šega, si priskrbel vsaj svečko, Klanjšek pa je prinesel od nekod celo božično drevesce. Priprav- ljali smo se na sveti večer.

Pa so se oglašili kriki z dvo- rišča.

»Ze spet tepejo!« je šlo z gro- zo od ust do ust.

Kmalu nato so pripeljalj stepe- no Rozo v kapelo in sklicali lju- di.

»Komu si kaj dala tetica?« je silil vanjo komandant z revolver- jem in pasjim bičem. »Govori!«

»Nikomur!« je odvrnila Roza in pogledala zbrane trdno in mirno v oči.

»Na, tu imaš!«

Dobila je tak udarec po licu, da se je zgrudila.

dvignila, »nihče, ker nisem niko- mur nič dala!«

»Torej si vse požrla sama? Na, na!«

Tako je šlo iz prostora v pro- stor in nazadnje so jo topli še v stolpu; topli so jo, dokler niso utihnili njeni kriki.

Osojniku se je oznojilo čelo. Pa sem še pomišljal, ali bi mu skopal jamo ali ne, si je očitil. Ko je Setinec izvedel, kaj so na- pravili z Rozo, Nemce se pogle- dal ni več. Nekajkrat jih je do- bil, ker ni pozdravljaj, a uklonil se ni.

»Ubijalcev ne pozdravljam,« je večkrat rekel tako naglas, da bi ga lahko slišaj tudi kdo izmed tistih, ki so vsako besedo nesli komandantu na nos. »Pred moril- ci se ne bom odkrival, ne bom stegoval roke.«

Človek si bil in zaslužil, da te pokopljem kot človeka. Kar sta napravila vidva z Rozo, ne bo pozabljeno. O tem bomo pripo- vedovali doma otrokom in vnu- kom, ti pa bodo razlagali spet

svojim otrokom in otrok otrokom. Osojnik je zagrebel sosedu in mu ob zglavju zasadil iz letev zbit križ.

»Tako zdaj pa pojdimote je glo- boko zavzdihnil in se odpravil k otrokom.

Sele ko so imeli prtljago na dvorišču, se sprevidel, da je ne bodo mogli odnesti na postajo.

»Cakajte!« je zaklical otrokom podjeto, »pojdem po konja!«

Ni ni mnilo dolgo in res se je vrnil z onemoglim vojaškim konjem, ki je vlekel za seboj nekakšno vozilo na dveh kolesih.

»Otroci, še peljali se bomo do- mov!« je zaklical veselo.

Peljali, peljali! sta zavrisni- li Lizika in Anica, Tinček pa je veselo pomahaj z ročicami.

Na postaji, to se pravi okrog ruševin nekdanjega postajnega poslopja, se je gnetla nepregled- na množica ljudi vseh evropskih narodnosti. Malo jih je bilo z rdečico na licih, z mirnim pogledom in preudarno besedo, ma- lo takšnih ki bi bili sposobni potrpežljivo čakati na vlak, ob prihodu vlaka pa pustiti v veči- nomu že prenapolnjene vagonne tiste, ki so prišli pred njimi, ki so imeli majhne otroke ali so bi- li tako bolni, da bi jih smrti re-

šila samo čimprejšnja vrnitev v domovino. Oblečeni v najbolj ne- mogoče obleke, taboriščne, civil- ne in v uniforme najrazličnejših formacij številnih vojsk, so pre- žeče čepeli na razvalinah postaj- nega poslopja in okoli njega in brž ko se je iz daljave — s te ali one strani oglasilo sopihanje preobremenjene lokomotive, so se sunkovito dvignili, zakrili li z rokami in se pognali na tračnice. Lokomotiva s prestreljenim dim- nikom je med piskanjem in brliza- njem zmanjšala hitrost in se dobesedno zarila v množico. Kovčki, cule in zavoji so zapla- vali nad glavami, kričanje je prešlo v besno rjovenje. Orume- nele koščene pesti so zamahnile in na močno poškodovanih va- gonih so popokale poslednje šipe. Ljudje so lezli skozi okna, se obešali na stopnišče in plezali na streho. Zadnji so pritiskali na sprednje, le-ti pa niso mogli ni- kamor več in so v onemoglem besu grozili in kričali. Oglasila se je lokomotiva, piskala je dolgo in brezupno, končno pa po- tegnila z vagoni tudi pobesnelo množico. Može s kovčki in nar- hrbniki, ženske s culjami in ko- šarami, pa otroci, ki so se krčevi- to držali mater in očetov, so s

kriki in jokom drli ob vlaku, do- kler se ni lokomotiva z ostrim brlitzgom pognala izmed ljudi. Množica je nekaj časa kriče gle- dala za njo, potem pa se zama- jala in se opotekla nazaj na ru- ševine, na cesto, na nekdanjo trato in nekdanje nogometno igrišče tik ob postaji.

Osojnik se je dvakrat pogel proti vlaku. Prvič samo s Tinčkom v naročju in s kovčkom, Liziki in Anici pa je naročil, naj varujeta prtljago, dokler ne naj- de mesta in ne pride po njiju, drugič si je oprtl še culo, Lizika in Anica pa sta vlekli košaro. Toda ne prvič in ne drugič ni pri- šel niti do vagonov, kaj šele tretjič. Tretjič je samo vstal, če- trtič, bilo je že v mraku, se še dvignil ni.

»Cakajta, otroka!« je zadržal Liziko in Anico, ki sta ob prvem pisku planili pokonci. »Nikamor ne pridemo, nikamor.«

Malodane z nevoščljivostjo je gledal tiste, ki so se prerili na vlak; ko je lokomotiva potegni- la vagono, so se mu zasolžile oči.

»Ej, je,« je zastokal, »jutri, pojutrišnjem bodo doma, mi pa...«

Zamahnil je z roko in umolk- nil.

Deklic sta se vsaka s svoje strani stisnili k njemu.

»Kdaj se bomo odpeljali?« je vprašala Anica, ki je bila naj- bolj nestrpna.

»Nocoj ne bo nič,« je dejal Osojnik, »jutri zjutraj pa bomo prišli na prvi vlak in se odpelja- li. Samo, da pridemo na vlak...«

»Seveda, samo da pridemo na vlak,« je Lizika pritrdila razum- no, »potem se bomo peljali prav do doma. Ne, dedek?«

»No, tako gladko ne bo šlo,« se je nasmehnil Osojnik, »tu in tam bomo morali prestopiti, a na koncu se bomo pripeljali v Brežice.«

»Je tam naš dom?« je hotela vedeti Anica.

»Ne, pač pa bomo v Brežicah dobili voz, gotovo ga bomo do- bili, in v dveh urah bomo do- ma,« je razložil Osojnik.

»Cakaj nas bo oče s konjem,« je pojasnila Lizika.

»Morda nas bo res čakal oče,« je Osojnik spregovoril. »Seveda, tako bi bilo najlepše in najlaže!«

Potem so nekaj časa molčali, Tinček je zaspal, tudi množica se je nekoliko umirila, mrak pa se je zgostil.